

2017-07-14

B E S L U T

FI Dnr 17-9849

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kontracykliskt buffertvärde

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att inte ändra FI:s föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde.

Ärendet

Finansinspektionen (FI) ska enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar fastställa ett kontracykliskt buffertriktvärde¹ och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal. Den 14 mars 2016 fattade FI beslut om att höja det kontracykliska buffertvärdet från 1,5 procent till 2 procent. Detta värde tillämpas från och med den 19 mars 2017.²

Finansinspektionens bedömning

Syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att upprätthålla bankernas motståndskraft. Den kontracykliska kapitalbufferten är ett kapitalkrav som varierar över tid. Det innebär att bufferten ska byggas upp när finansiella obalanser och därmed systemrisker bedöms öka. I en påföljande lågkonjunktur eller vid stora förluster i bankerna kan buffertkravet minskas för att motverka en åtstramning i utlåningen och på så sätt mildra nedgången i ekonomin.

FI beslutade den 27 april 2017 att inte ändra det kontracykliska buffertvärdet. Det innebar att det buffertvärde på 2 procent som sedan den 19 mars 2017 tillämpas, skulle fortsätta att gälla. Det kontracykliska buffertriktvärdet angavs vara 0 procent.

Utlåningen till svenska hushåll ökar fortsatt snabbt, även om ökningstaken dämpats. Hushållens skuldsättning är nära kopplad till bostadspriserna, som har ökat mycket de senaste åren. Bostadspriserna växer något långsammare nu

¹ Buffertriktvärdet fungerar som en utgångspunkt för Finansinspektionens bedömning av storleken på det kontracykliska buffertvärdet.

² FI (2016), *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 15 mars 2016, FI Dnr 16-742.

jämfört med tidigare, även om de fortfarande ökar med närmare 9 procent i årstakt. Utifrån FI:s prognosmodell väntas tillväxten i hushållens skulder fortsätta att bromsa in för att uppgå till ungefär 5,3 procent i årstakt i slutet av 2018.³

De icke-finansiella företagens totala skuldsättning har ökat kraftigt under 2017. Under andra kvartalet till 6,8 procent i årstakt, vilket är märkbart snabbare än det historiska genomsnittet för nominell BNP. I takt med att BNP förväntas växa långsammare framöver väntas dock utlåningen till icke-finansiella företag växa något långsammare.

Sammantaget växte de totala skulderna, dvs. utlåningen till både hushållens och de icke-finansiella företagens skulder med 6,6 procent andra kvartalet 2017 och uppgick till 148 procent av BNP. FI:s prognosmodell för de totala skulderna tyder också på att dessa kommer att öka med mellan 5 och 6 procent de kommande åren, vilket indikerar fortsatt förhöjda systemrisker. Prognoser är dock alltid behäftade med osäkerhet och den dämpning av skulderna som det skärpta amorteringskravet väntas ge, fångas inte upp i modellen. Därmed skulle skuldutvecklingen kunna dämpas snabbare. Övriga indikatorer som FI beaktar talar samtidigt för att riskerna kopplade till skuldutvecklingen inte förändras nämnvärt sedan beslutet i april 2017.

Det senast beslutade kontracykliska buffertvärdet uppgår till 2 procent och tillämpas sedan den 19 mars 2017. Sammantaget anser FI att det i dagsläget inte finns skäl att ändra buffertvärdet. Samtidigt visar den senaste utvecklingen på att de totala skulderna återigen växer på ett sätt som inte är långsiktigt hållbart. FI kommer därför att fortsätta bevaka skuldernas utveckling noggrant. En höjning av buffertvärdet kommer att övervägas om skulderna fortsätter öka alltför snabbt. Kreditgapet, beräknat enligt Baselkommitténs standardmetod, uppgick till -0,79 procent det andra kvartalet 2017. Det innebär att det kontracykliska buffertriktvärdet fastställts till 0 procent.⁴

Beslut i detta ärende har fattats av FI:s Tf. generaldirektör Martin Noréus efter föredragning av analytikern Niclas Olsén Ingefäldt. I den slutliga handläggningen har även chefsekonomen Henrik Braconier deltagit.

³ Vilket är en något högre årstakt än föregående prognos pga. att tidigare statistik reviderades upp och högre bostadspriser än prognos.

⁴ Enligt Baselkommitténs standardmetod innebär ett kreditgap som är lägre än 2 procent att buffertriktvärdet uppgår till 0 procent.

Finansinspektionen

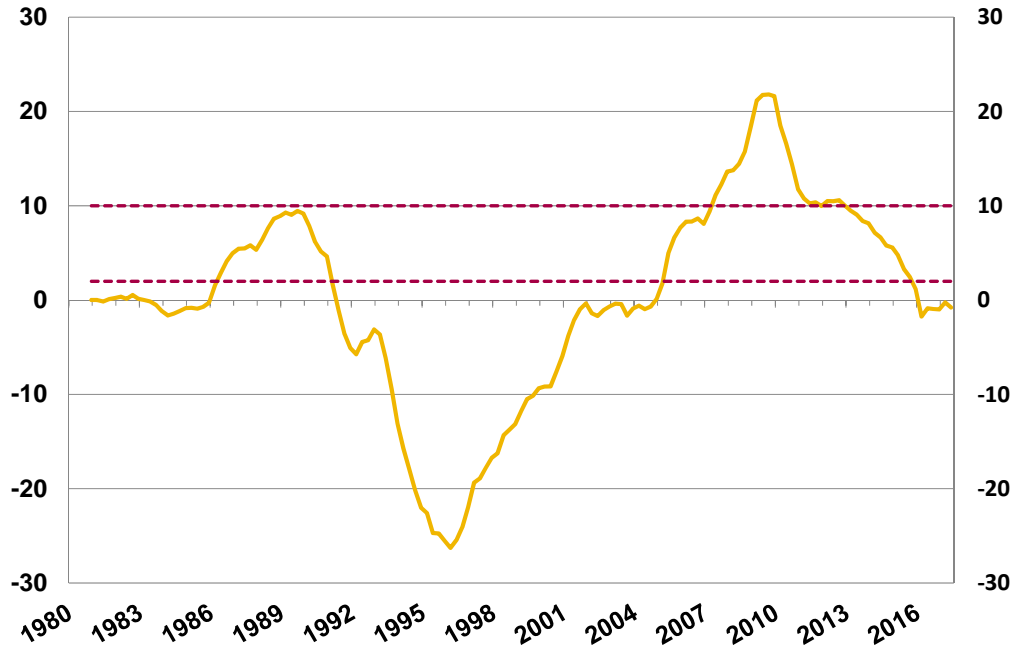
Martin Noréus
Tf. generaldirektör

Niclas Olsén Ingefældt
Analytiker

Bilaga 1: Indikatorer

1 Kreditgapet enligt standardmetoden

Avvikelse från trend i procentenheter

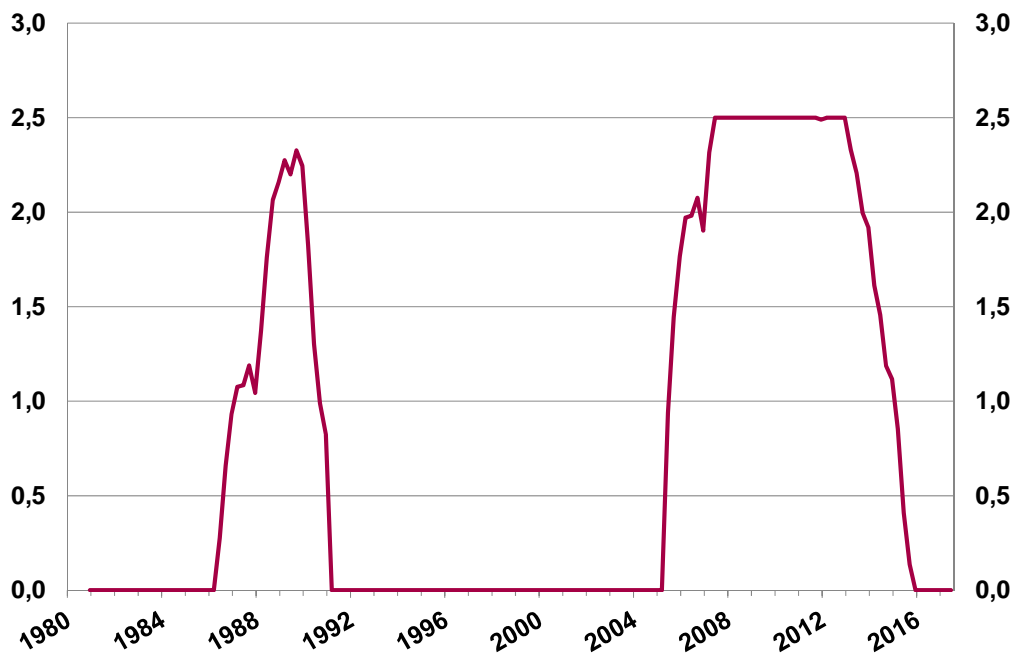

Anmärkning: De sträckande linjerna visar de tröskelvärden (2 respektive 10 procent) som enligt standardmetoden används för att omvandla kreditgapet till ett buffertriktvärde.

Källa: FI och SCB.

2 Buffertnivån enligt standardmetoden

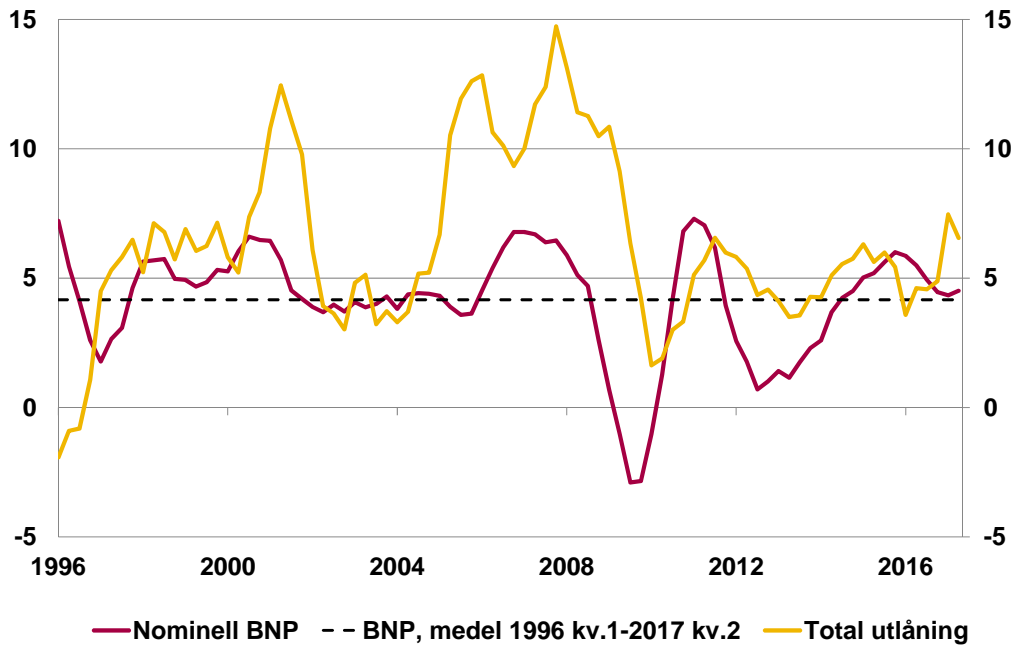
Procent

Källa: FI och SCB.

3 Total utlåning och nominell BNP

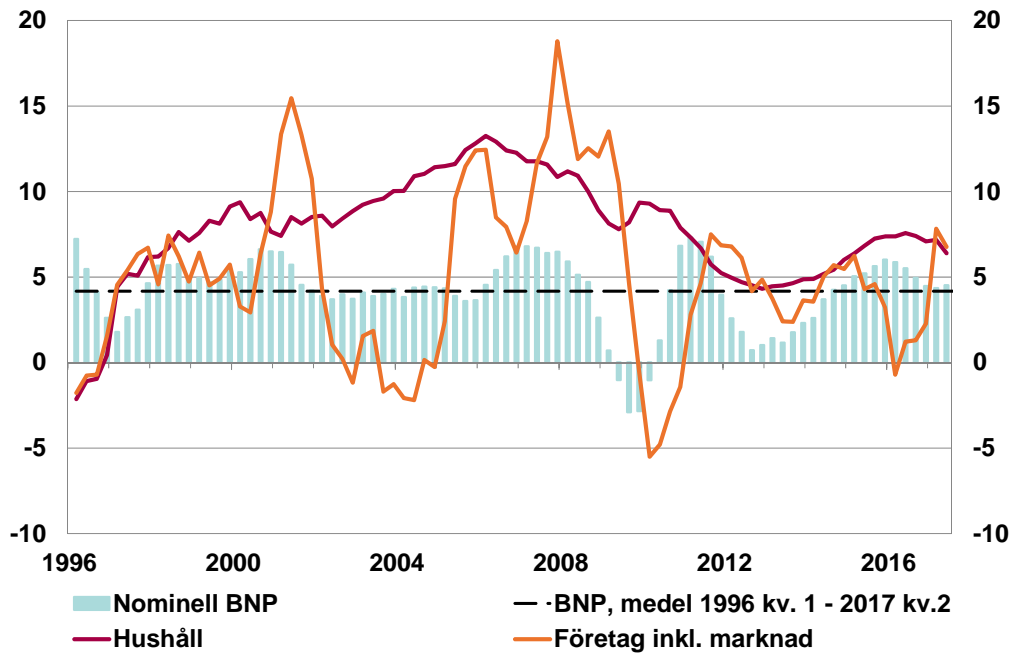
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

4 Utlåning till hushåll och företag samt nominell BNP

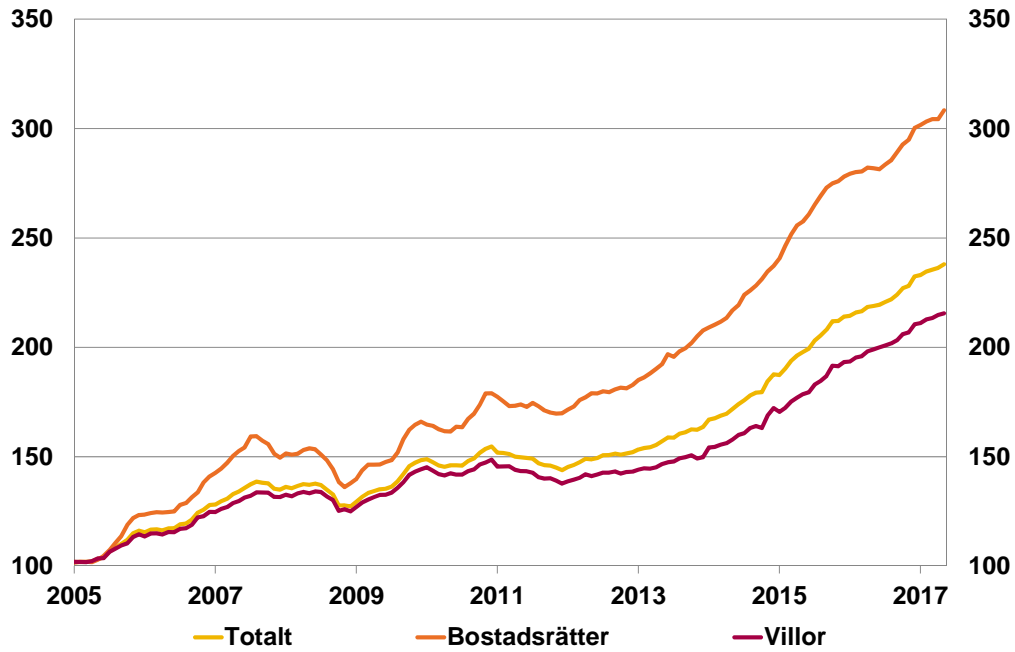
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

5 Bostadspriser i Sverige

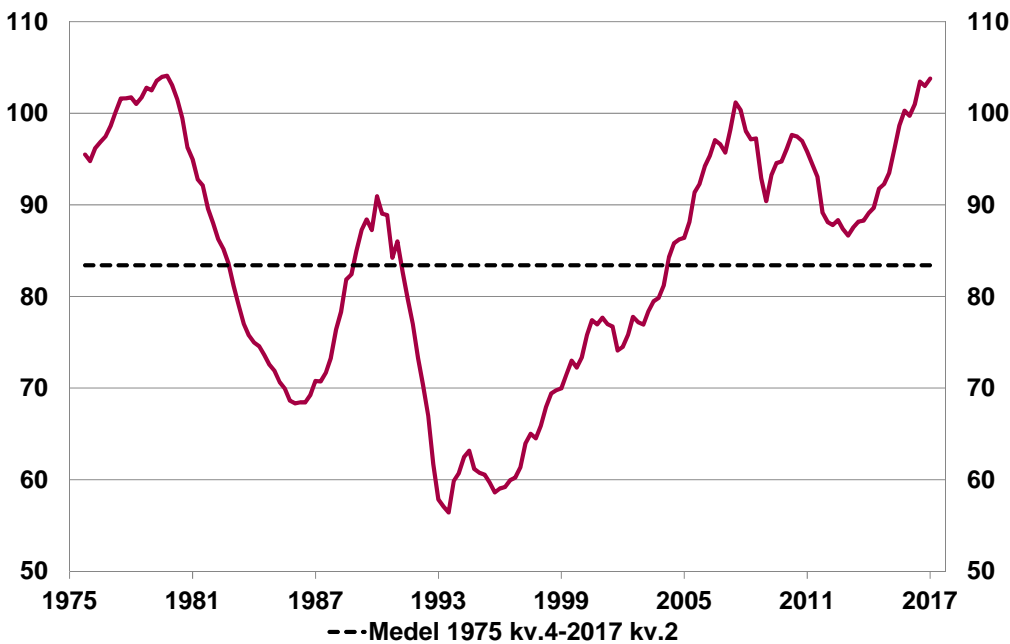
Index 100 = januari 2005

Källa: Valueguard och FI.

6 Huspriser i förhållande till disponibel inkomst

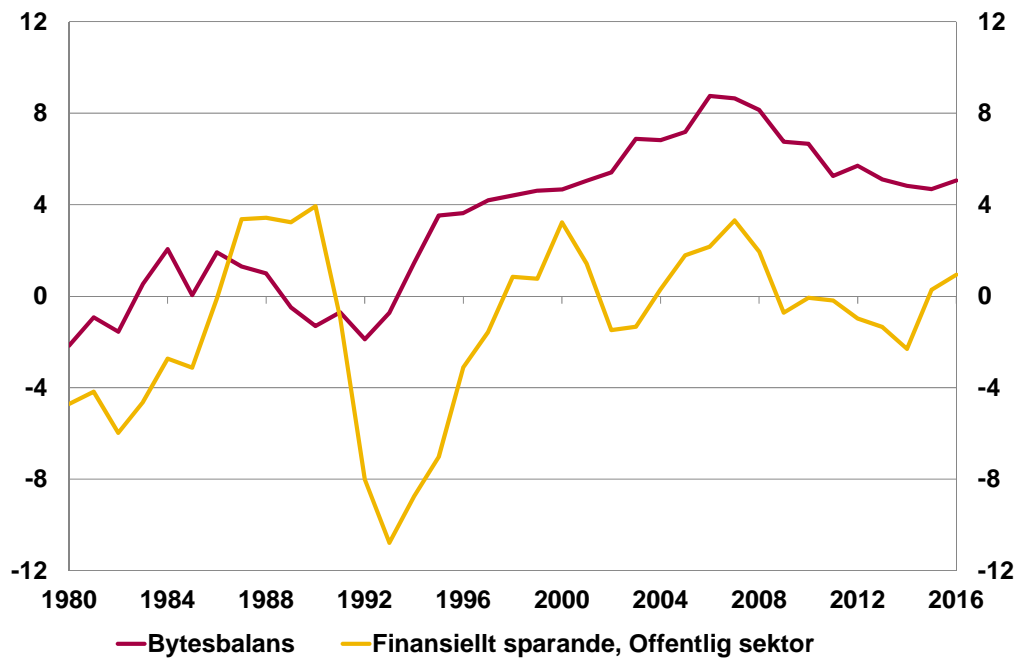
Index 100 = 1980

Källa: SCB.

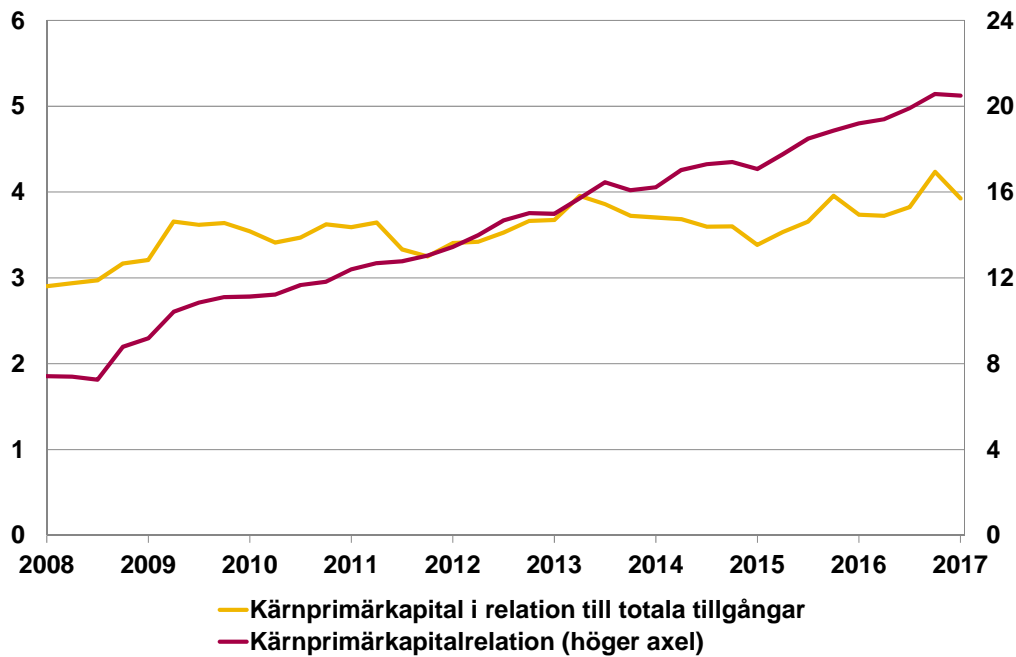
7 Bytesbalans och finansiellt sparande i offentlig sektor

Procent av BNP

Källa: SCB.

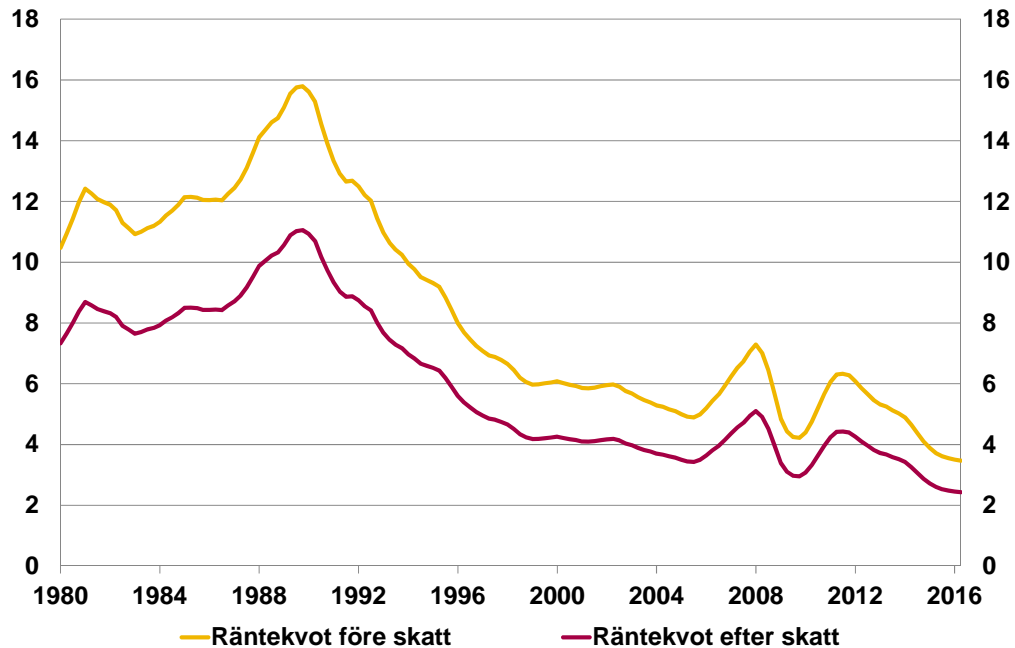
8 Kärnprimärkapital i relation till totala tillgångar och kärnprimärkapitalrelation (procent)

Källa: FI.

9 Hushållens räntekvot

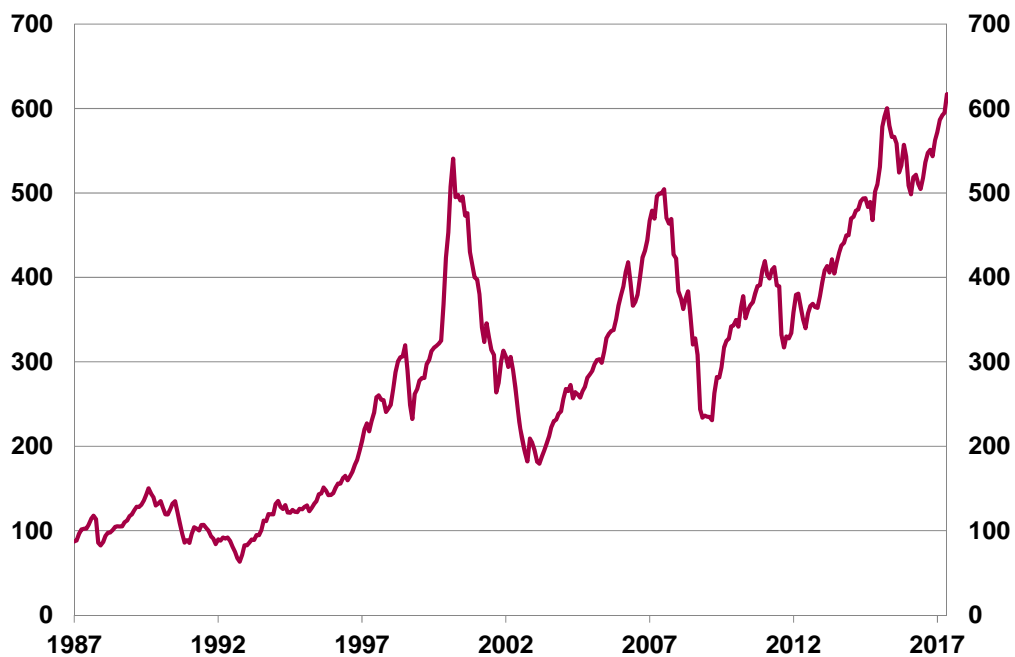
Procent av disponibel inkomst

Källa: SCB.

10 Reala aktiepriser

Index 100 = 1987

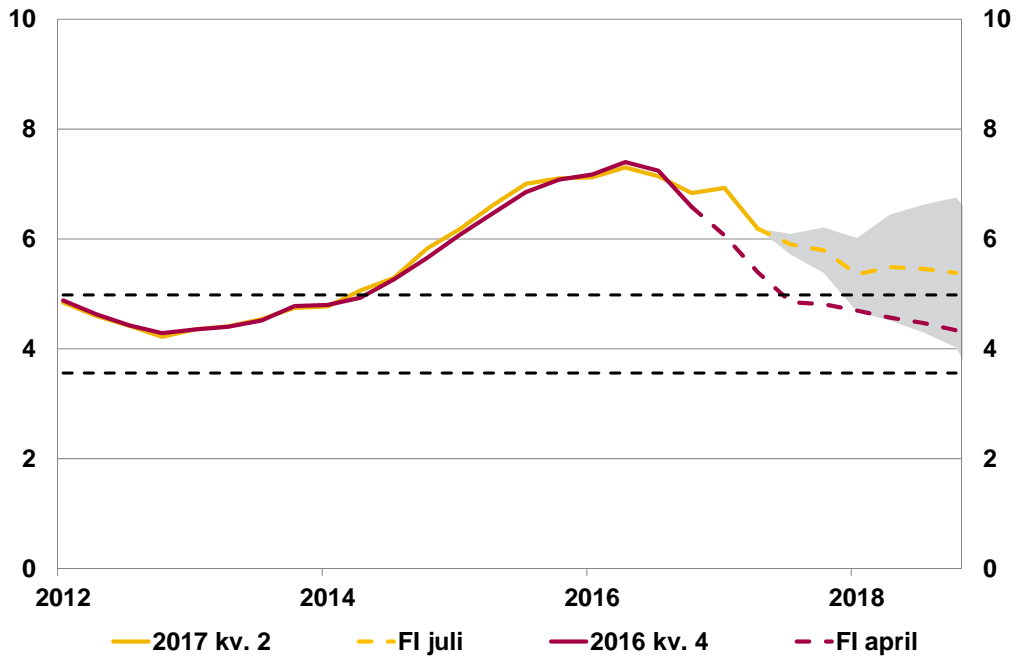

Anmärkning: Reala aktiepriser har beräknats genom att dividera OMX med KPIF .

Källa: SCB och Thomson Reuters Datastream.

11 Hushållens nominella skulder

Årlig procentuell förändring

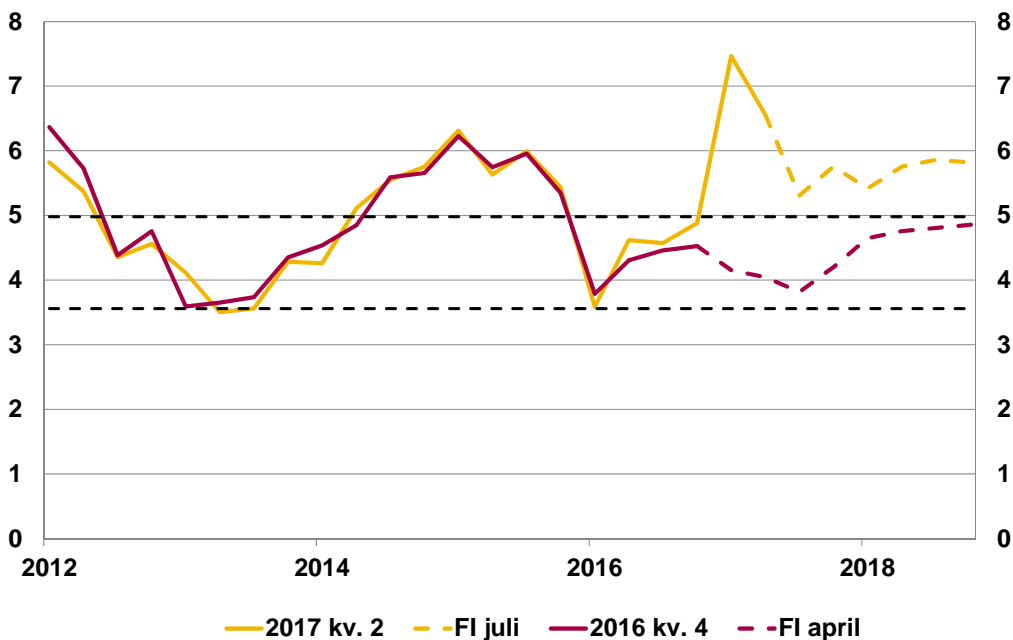

Anmärkning: Den grå ytan visar ett 68-procentigt sannolikhetsintervall för den aktuella prognosen. Området mellan de svarta streckade linjerna markerar ett 95-procentigt sannolikhetsintervall för tillväxten i nominell BNP i ett normalläge. April avser prognosen från beslut om kontracykliskt buffertvärde från April 2017.

Källa: FI och SCB.

12 Totala nominella skulder

Årlig procentuell förändring

Anmärkning: Området mellan de svarta streckade linjerna markerar ett 95-procentigt sannolikhetsintervall för tillväxten i nominell BNP i ett normalläge. April avser prognosen från beslut om kontracykliskt buffertvärde från April 2017.

Källa: FI och SCB.